

Pedagogisch locatiebeleid De Vuurvogel

Houder: Kinderstad Kinderopvang

Tilburg | Mei 2024

KC De Vuurvogel

Adres:

Eikstraat 11, 5038ML Tilburg

Telefoonnummers:

Kinderdagverblijf

Ooievaar:013-5325501

Babbelaar:013-53225502

Kwikstaart:013-5325504

Huismus:013-53225503

Peuteropvang

Boomklever:013-5325505

Buitenschoolse opvang:

BSO/VSO Vuurvogel:013-5325505

mobiel (bij calamiteiten/uitstapjes):06-83019744

Algemeen e-mailadres: vuurvogel@bijkinderstad.nl

Website: <https://www.bijkinderstad.nl/locaties/vuurvogel/kinderdagopvang>

Openingstijden:

Kinderdagverblijf:

maandag t/m vrijdag 7:30-18:30 uur

Buitenschoolse opvang:

maandag t/m vrijdag, na schooltijd – 19.00 uur

Directeur: Maria Abdourahmani

Bereikbaar op de volgende dagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Telefoonnummer: 06 82 06 27 77

E-mailadres: maria.abdourahmani.abdourahmani@bijkinderstad.nl

Directeur Basisschool

Sanne Diekhorst

sanne.diekhorst@bijkinderstad.nl

013-5423767

Jeugdverpleegkundige (GGD)

Linda Martens

Mailadres: l.martens@ggdhvb.nl

Website: www.ggdhvb.nl

0900 4636443

Inhoudsopgave

Introductie	3
Pedagogisch beleid	4
Pedagogische basisdoelen.....	4
Pedagogisch praktijk in beeld – PiB.....	8
Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach	8
Mentorschap	10
Groepen en leeftijdsopbouw op onze locatie.....	11
De werkwijze per groep.....	12
Buiten slapen	17
Intake, wennen en doorstromen	17
Aanvraag extra dagdelen.....	18
Ruilen	18
Open deurenbeleid.....	19
Locatie-overstijgend opvangen van kinderen.....	20
Uitstapjes	20
Observeren van welbevinden en ontwikkeling van kinderen	20
Overdracht	21
Schriftelijke overdracht naar de basisschool	21
Warme overdracht aan de basisschool.....	21
Overdracht aan de bso of kinderdagverblijf	21
Overdracht naar een ander kinderdagverblijf, dat met KIJK! werkt.....	21
Overdracht naar de bso of een ander kinderdagverblijf, dat niet met KIJK! werkt.....	21
Vroegsignalering.....	22
VE op ons kinderdagverblijf	23
Ouderinformatie	24
Gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kind-ratio.....	24
Ondersteuning in het geval van calamiteiten.	26
Vierogenprincipe.....	26
Ondersteuning door volwassenen, naast de vaste pedagogisch professionals	26
Bijlagen vaste personeelsroosters.....	28

Introductie

Kindercampus De Vuurvogel is gevestigd bij basisschool De Vuurvogel in de Bomenbuurt in Tilburg. Kinderdagverblijf, peuteropvang, BSO, VSO en basisschool, het zit allemaal onder één dak. Voor de kinderen betekent dit een vertrouwde en soepele overgang van kinderopvang naar school.

Bij ons is het uitgangspunt dat het kind centraal staat. Onder één dak kunnen kinderen spelenderwijs leren. We ondernemen elke dag verschillende activiteiten. Dit stimuleert kinderen tot het ontdekken van nieuwe dingen. Het kinderdagverblijf en de peuteropvang werken volgens de VVE methode UK & PUK en de school werkt met elementen van Schatkist. De basisschool is geen VVE school, maar we werken integraal samen met thema's die op elkaar zijn aangesloten. De Kindercampus heeft daarnaast een speel/gymzaal, handvaardigheid lokaal, keuken en zelfs kleine ruimtes waar kinderen zich in kunnen terugtrekken. Ook besteden we veel aandacht aan de huiselijke sfeer want we vinden het belangrijk dat kinderen en ouders zich ook bij ons thuis voelen.

Doordat we samen met de basisschool onder één dak zijn gevestigd, verloopt de onderlinge samenwerking tussen onze pedagogisch professionals en leerkrachten soepel en zorgen we samen voor de uitvoering van het beleid van de Kindercampus. We delen immers één visie en één gezamenlijke uitstraling. En dat vooral in het belang van het kind om de doorgaande leerlijn zo soepel mogelijk te kunnen laten verlopen.

In het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) zijn wij per 01-01-2021 geregistreerd met maximaal 80 kindplaatsen op ons kinderdagverblijf (kdv) en maximaal 56 kindplaatsen op onze buitenschoolse opvang (bso).

Op ons kdv hebben we ruimte voor 5 stamgroepen voor maximaal 16 kinderen per groep.

Op onze bso hebben we ruimte voor 3 basisgroepen, waarvan 2 groepen met 22 kinderen en 1 groep met 12 kinderen.

Het borgdocument voorschoolse educatie (VE) en het opleidingsplan zijn onderdeel van het pedagogisch locatiebeleid en worden jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld met het team en de oudercommissie.

Kinderstad

Onze locatie is onderdeel van **Kinderstad**. Met veertien maatschappelijke kinderopvanglocaties en zestien openbare basisscholen biedt Kinderstad een doorlopende ontwikkellijn voor kinderen van 0 tot 13 jaar in Tilburg en omstreken. Bij ons ontdekken kinderen wat ze in hun mars hebben. Dat bereiken onze pedagogisch professionals en leerkrachten door gebruik te maken van bewezen succesvolle methodes. Door waardevolle samenwerkingen aan te gaan. Maar vóóral door het kind écht te zien.

We stappen iedere dag in de belevingswereld van kinderen, dragen bij aan hun ontwikkeling en helpen ze hun talent te ontdekken. Bij Kinderstad kan jouw kind naar de kinderdagopvang (0-4 jaar), peuteropvang (2-4 jaar) en buitenschoolse opvang (4-13 jaar). Op de kinderopvang krijgt jouw kind alles voor een goede start. Hier is alle ruimte om te ontwikkelen, om jezelf te zijn en te worden. Met balans tussen rust, plezier en uitdaging, kan jouw kind in eigen tempo groeien en ontwikkelen. Onze pedagogisch professionals zorgen voor een duidelijk dagritme, gezonde voeding, passend speelgoed en activiteiten die passen bij de leeftijd van jouw kind.

Pedagogisch beleid

KC De Vuurvogel werkt volgens het Algemeen pedagogisch beleid van Kinderstad. Dit beleid is te vinden in de voetnoot op onze website: <https://www.bijkinderstad.nl/>.

In het Algemeen pedagogisch beleid van onze organisatie is onze visie en het doel in de omgang met kinderen als volgt omschreven:

Voor de allerjongsten is geborgenheid en veiligheid, als aanvulling op de gezinssituatie, erg belangrijk. De sfeer in de groep, de gezelligheid en het vrije spel wat wij aanbieden, sluit goed aan bij deze behoeften van jonge kinderen.

De dreumesen en peuters kunnen al meer vrijheid aan. Zij hebben meer behoefte aan spanning en uitdaging en willen hun leefwereld groter maken. De pedagogisch professionals stemmen de activiteiten voor deze kinderen meer af op hun behoeften.

Op de buitenschoolse opvang bieden wij de kinderen een zinvol ontdekkingsklimaat, waarbij optimaal spelplezier centraal staat en waarin zij hun persoonlijke en sociale vaardigheden kunnen verbreden en verdiepen. Pedagogisch professionals zoeken de balans tussen autonomie en participatie.

Wij willen een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen tot mondige, zelfstandige en onafhankelijke mensen met een eigen persoonlijkheid. Dit doen we door situaties te creëren die ervoor zorgen dat kinderen zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren, hun eigen individuele mogelijkheden kunnen ontdekken en samen te leven met anderen.

Oog voor de ontwikkeling van een kind

Kinderen van 0 tot 4 jaar spelen en ontdekken op ons kinderdagverblijf. En na school ontmoeten kinderen hun vrienden en buurtgenootjes op onze locatie voor buitenschoolse opvang (bso). Kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang op één plek, dichtbij school en andere voorzieningen. Daar kiezen we bewust voor. Zo kan het kind opgroeien op een vertrouwde plek waar het kan leren, spelen en zichzelf ontwikkelen. De overgangen gaan heel natuurlijk. Alles onder één dak biedt duidelijkheid en continuïteit en is ook gemakkelijk voor ouders, bijvoorbeeld bij het brengen en ophalen van kinderen.

Vertrouwd en veilig

We vinden het belangrijk dat kinderen opgroeien in een vertrouwde en veilige omgeving. Onze pedagogisch professionals stimuleren de ontwikkeling van kinderen door het aanbieden van allerlei activiteiten. Kinderen leren veel van elkaar en leren spelenderwijs. Wij leren de kinderen goed kennen en kunnen ouders bijstaan bij vragen over de ontwikkeling of de opvoeding.

Pedagogische basisdoelen

Tijdens de opvangdagen volgt iedere groep een eigen dagritme waarin verzorging, opvoeding en ontwikkeling een plaats hebben, aansluitend bij het pedagogisch beleid. Wij sluiten aan bij de pedagogische basisdoelen, zoals opgenomen in de Wet Kinderopvang.

Wij bieden emotionele veiligheid door te zorgen voor een goede sfeer, o.a. door interesse tonen, humor, zorgen voor elkaar, positief kijken, luisteren en oogcontact maken. Maar ook door duidelijk en consequent te zijn, uitleg te geven, kinderen serieus te nemen en bij een afspraak of huisregel te betrekken. We zijn eerlijk en bieden structuur door een vast dagprogramma. Doordat we werken met een vast dagprogramma en bijzonderheden van de kinderen goed noteren kunnen de ingezette beroepskrachten een stabiele veilige omgeving bieden aan de kinderen.

We creëren momenten van rust in kleine groepjes en maken plezier met activiteiten in een veilige maar wel stimulerende omgeving waarbij de vaste groep kan worden los gelaten en in ruimtes en met kinderen van andere groepen kan worden gespeeld.

De emotionele veiligheid wordt ook gewaarborgd door een startmoment, kringmomenten en pauzes in de eigen groep met een eigen pedagogisch professional. We praten samen met de kinderen over

hoe het gaat met iedereen. De pedagogisch professional neemt even tijd en stelt vragen over hoe de (school)dag of het weekend was, hoe de kinderen zich voelen, hoe het thuis gaat, wat ze willen gaan doen, hoe het met het spel of groepsactiviteit gaat waarmee ze bezig zijn. En als het nodig is maken we een praatje met individuele kinderen.

Op de dagen dat er geen vast gezicht werkzaam is voor de kinderen op het kinderdagverblijf op hun stamgroep vragen we als eerste een andere vertrouwde pedagogisch professional van de eigen groep om in te vallen. Als dat niet lukt vragen we een vertrouwde pedagogisch professional van een aangrenzende groep of een andere groep van onze locatie of een vertrouwde vaste invalkracht op deze groep te komen werken. De pedagogisch professional die invalt op de groep neemt extra tijd om kennis te maken met de kinderen. Als team zorgen we dat de invalkracht voldoende kennis van de kinderen heeft om hen die dag te verzorgen en op te vangen. Bijvoorbeeld door een extra overdrachtsmoment vooraf aan de opvang dag met een bekende collega en met ouders.

We geven regelmatig een knipoog, aai over de bol of een schouderklopje, waardoor we de kinderen laten voelen dat we hen zien en waarderen, we geven complimenten en motiveren kinderen om ook elkaar een complimentje te maken. We nemen de kinderen serieus en betrekken hen bij het activiteitenprogramma en de keuzemogelijkheden. Door persoonlijke aandacht en flexibel om gaan met het dagprogramma en door kinderen de ruimte te geven om ook alleen te kunnen zijn of alleen te spelen voelen de kinderen zich gezien en gewaardeerd.

Baby's hebben een rustig hoekje, waar ze ongestoord rond kunnen kruipen. We zorgen tijdens de voeding en verschoning dat er oogcontact is, er vindt zo één op één interactie plaats. Er wordt bewust tijd gemaakt voor fysiek contact met iedere baby, we benoemen wat we doen. We zijn beschikbaar door op de grond te zitten of te liggen en we spelen mee. We spreken vooraf aan de dag met elkaar af wie voor welke baby's het vaste gezicht is op die dag en bijvoorbeeld de vaste momenten met verschonen en voeden op zich neemt.

De dreumesen hebben de mogelijkheid om hun zelfstandigheid te ontwikkelen.

En de peuters hebben bijvoorbeeld de ruimte om uitdagende materialen te gebruiken, zonder dat het gevaarlijk wordt voor de kleinere kinderen.

We volgen een vast dagritme met veel herhaling en routines.

We stimuleren de persoonlijke ontwikkeling door kinderen te ondersteunen, uit te dagen, belangstelling te tonen en complimenten te geven.

Bijvoorbeeld jonge kinderen bij het bewegen, omrollen, optrekken e.d., en het oudere kind dagen we uit tot klimmen, glijden, rennen, fietsen of dansen. We stimuleren kinderen als ze iets nieuws proberen door een gevarieerd en voldoende uitdagend aanbod, we geven hen de tijd daarvoor en forceren niets. Door te kijken wat kinderen nodig hebben voor hun ontwikkeling bieden we thema's, spelmaterialen en activiteiten aan, bijv. vanuit het werken met VE (voorschoolse educatie). Er is natuurlijk ook ruimte voor vrij spel. We zorgen voor een goed voorbereide ruimte met speelplekken en spelmaterialen dat voor kinderen vrij toegankelijk is. Passend bij de leeftijd en waarin ze zelf keuzes kunnen maken.

Kinderdagverblijf

Voor de voorschoolse educatie op ons kinderdagverblijf gebruiken we een programma waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Op onze locatie werken we met *Startblokken*. Onze groepen zijn ingericht met speelplekken en we werken regelmatig met thema's die zichtbaar zijn in de groep. We hebben voor de kinderen een rijke stimulerende speelleeromgeving gecreëerd, met aandacht voor eigen initiatieven van kinderen. Hierdoor worden de kinderen uitgedaagd zelf op ontdekking uit te gaan, de materialen te verkennen en ervaringen op te doen. We werken graag met 'onaf' natuurlijk materiaal, waar kinderen hun fantasie op los kunnen laten. Voor

onze specifieke werkwijze verwijzen we naar ons borgdocument VE hoofdstuk 1 'Aanbod – De speelleeromgeving'.

Buitenschoolse opvang

Onze bso-ruimtes zijn zo ingericht dat kinderen worden uitgenodigd tot verschillende activiteiten zoals spelletjes doen, knutselen in het atelier, met de computer werken, droomhuizen bouwen in de bouwhoek en verkleden en toneelspelen rond het podium. Met een centrale keuken, net als thuis, waar kookactiviteiten worden georganiseerd en gezellig samen kan worden gegeten. We stimuleren buiten spelen, bieden sport- en spelactiviteiten aan en stimuleren natuurbeleving.

We betrekken de kinderen actief bij ons programma en de activiteiten zodat we goed aan kunnen sluiten bij hun interesse. We werken regelmatig vanuit een thema dat bijvoorbeeld aan kan sluiten bij school of bij een wijkactiviteit en vertrouwd is voor de kinderen. Als we met weinig kinderen zijn gaan we wel eens naar een andere bso bij ons in de buurt. Af en toe organiseren we een echt uitstapje buiten de bso. Dit is meestal in vakanties of op studiedagen van school, omdat we de kinderen dan de hele dag opvangen.

Oudere kinderen hebben wat meer vrijheid en ruimte om 'hun eigen ding' te doen en een plek om lekker te chillen als daar behoefte aan is. Als er een zelfstandigheidsverklaring van ouders is hebben kinderen meer vrijheid om zonder toezicht iets te ondernemen. We maken wel altijd duidelijke afspraken dat kinderen zich bij ons melden zodat we weten waar en met wie de kinderen zijn.

De sociale ontwikkeling van kinderen stimuleren we door kinderen actief uit te nodigen om mee te spelen. We betrekken kinderen bij elkaar helpen of troosten. We stimuleren en ondersteunen kinderen bij het sluiten van vriendschappen. We benutten de start en kringmomenten of pauzemomenten in de eigen groep of in de kleine groepjes voor een contactmoment van de kinderen met elkaar en met de pedagogisch professional op de groep. We kletsen even bij, gaat het goed met iedereen? Weten de kinderen wat ze gaan doen en met wie ze willen spelen? We bieden regelmatig activiteiten in kleinere groepjes van een bepaalde leeftijd of ontwikkelingsniveau. We vinden het belangrijk dat de pedagogisch professionals de kinderen volgen, meedoen en meespelen met de kinderen en omgangsvormen 'voorleven'. Goed voorbeeldgedrag is de basis voor sociale ontwikkeling. Bijv. door interesse te tonen, gesprekken aan te knopen met kinderen en aan te haken op hun belevingswereld.

Babyopvang

Voor baby's doen we dat bijvoorbeeld door wanneer de baby op schoot ligt 'grappige' gesprekjes te voeren, gekke geluiden maken, vreemde gezichten te trekken en we zorgen ook voor momenten van rust, zodat het kind terug kan 'praten'. We zingen, doen spelletjes of rijmpjes zoals 'klap eens in je handjes' en kiekeboe. Zodra het kind kan kruipen is het geweldig om achter elkaar aan te kruipen, 'vangspelletjes' te spelen of hele simpele verstopspelletjes.

We werken aan de overdracht van waarden en normen in ons pedagogisch handelen, we benoemen bijvoorbeeld verschillen zonder te oordelen. We leren kinderen om met zorg om te gaan met elkaar, en ook met dieren en planten in hun omgeving. We ondersteunen kinderen bij het oplossen van conflicten, bijvoorbeeld door een gevoel of idee te helpen verwoorden of alternatieven aan te bieden. Maar ook door ruimte te bieden en begrip te tonen voor emoties, deze te verwoorden en kinderen even rust te gunnen. We zoeken dan een veilig plekje waar dat kan. Op iedere groep zijn regels en wij leven die zelf consequent en op de juiste manier na. We betrekken de kinderen actief bij onze regels en afspraken en stimuleren kinderen met ons mee te denken over hoe we met elkaar omgaan. We gaan zoveel als mogelijk uit van wat wel kan, we geven uitleg en zoeken een alternatief als iets niet kan. Onze omgangsvormen zijn zichtbaar op de groep, bijvoorbeeld door pictogrammen. Zodat nieuwe kinderen ze snel leren en herkennen. En we benoemen ze in situaties die daarom vragen.

Het bieden van voldoende mogelijkheden voor kinderen om persoonlijke competentie te ontwikkelen.

De tijd die kinderen op de BSO doorbrengen is vrije tijd voor kinderen die ze zoveel mogelijk zelf mogen invullen. Daarnaast zie je dat kinderen vanaf 7/8 jaar behoefte hebben om een vaardigheid/activiteit goed te ontwikkelen. Kinderen hebben heel verschillende spelbehoeftes waar we graag op inspelen. We bieden kinderen de mogelijkheid om andere activiteiten te doen dan thuis. Zo is onze BSO dan ook ingericht: er zijn allerlei activiteitenplekken binnen en buiten waar kinderen individueel of samen met anderen kunnen spelen en ontdekken. Bij BSO Vuurvogel hebben we: een leef keuken, bouwhoek, poppenhoek, Biologiehoek, knutselruimte, peutergroep, gang, en een buitenspeelplaats en sport- en spelruimte waar mogelijkheden zijn voor voetbal en andere sportieve activiteiten, en een keuken waar we heerlijk samen met de kinderen kunnen kokkerellen. Vanaf januari 2021 beschikken we over een laboratorium waar de kinderen proefjes kunnen doen. Allemaal activiteitenruimtes waar kinderen in vrijheid en met andere kinderen kunnen samenspelen, actief kunnen zijn, maar ook uit kunnen rusten. Doordat we uitgaan van één basisgroep biedt het de BSO veel mogelijkheden om de ruimtes anders in te richten. Hierdoor is de speel- en ontwikkelingsruimte voor kinderen heel groot.

Oudere kinderen wordt de mogelijkheid geboden om buiten de muren van de BSO activiteiten te ondernemen, met vrienden in de buurt af te spreken op de speelplaats. Ouders vullen een zelfstandigheidverklaring in. Dagelijks bestaat er de mogelijkheid om te knutselen of aan een activiteit mee te doen. Deelname is overigens altijd vrijwillig. Het gaat tenslotte om de vrije tijd van kinderen.

Het bieden van voldoende mogelijkheden voor de kinderen voor het ontwikkelen van sociale competentie.

De BSO wisselt dagelijks van samenstelling. Kinderen komen vaak maar enkele dagdelen per week. Wij vangen op dit moment ongeveer 40 tot 44 verschillende kinderen op, verdeeld over basisgroepen 1 en 2 alle dagen van de week. Basisgroep 1 is open van maandag t/m vrijdag. Basisgroep 2 is alleen open op maandag, dinsdag en donderdag. Het ontwikkelen van de sociale competentie is echter een belangrijke doelstelling. We stimuleren het sociale spel en interactie tussen kinderen vanuit hun interesses. Kinderen verdelen zich snel door het gebouw. Zij hebben de kans om in kleine groepen te spelen. Daar is de bso op ingericht. Dit bevordert het samenspel en vriendschappen tussen kinderen. In het activiteiten aanbod krijgen kinderen de mogelijkheid om deel te nemen aan een groepsactiviteit. Door kinderen de ruimte te laten in de keuze voor welk spel en met wie ontstaat veel spelplezier en een positieve sociale omgang.

Groepsleiding is alert op pestgedrag, uitsluitingen en conflicten. Conflicten, mits gelijkwaardig, laten we kinderen eerst zelf oplossen. Om pestgedrag te voorkomen hebben we een pestprotocol.

Kindercampus De Vuurvogel Visie op leren / ontwikkelen

Waar leren staat wordt ook ontwikkelen genoemd en andersom

Het grote voordeel van Kindercampus de Vuurvogel is de doorgaande lijn van leren en ontwikkelen voor kinderen. Onderstaand staat beschreven hoe we deze doorgaande lijn van begin tot eind en van kinderopvang tot school invullen.

Het welbevinden van kinderen is voor ons de basis om hen te laten ontwikkelen. Naast het welbevinden van het kind scheppen we voorwaarden voor ontwikkeling door de speelleeromgeving uitdagend in te richten en ons aanbod aan te passen aan de (ontwikkelings)leeftijd van de kinderen. De kinderen ontwikkelen zich bij ons maximaal binnen de mogelijkheden van het kind. Op het kinderdagverblijf houden we de ontwikkeling van de kinderen nauwlettend in de gaten door gebruik te maken van ons ontwikkelingsinstrument Kijk!. We observeren de kinderen dagelijks, waardoor we het aanbod van activiteiten af kunnen stemmen op de ontwikkeling van de kinderen.

Baby's

De hersenen van baby's zijn continu in ontwikkeling. Vanaf de geboorte gaan er steeds meer cellen, en later ook verbindingen tussen de cellen, in het brein groeien. Afhankelijk van de stimulering die we baby's geven zullen er meer cellen en verbindingen geactiveerd worden. Bij de allerjongste baby's volgen we zoveel mogelijk het dagritme dat ze vanuit thuis gewend zijn. Dit zorgt voor rust en voorspelbaarheid. Vanuit daar kunnen we de baby's stimuleren in hun ontwikkeling. De oudere baby's volgen al zoveel mogelijk het dagritme van de groep. Ze doen op vaste momenten activiteiten en worden op die manier uitgedaagd in hun ontwikkeling.

Peuters

De peuters volgen een vast dagritme waarin ontwikkelen voorop staat. We werken met het vve programma Uk en Puk. Hierin staat steeds weer een ander thema centraal. De kinderen worden meegenomen in het thema waarin ze samen ontdekken en van elkaar leren. We creëren en grijpen kansen die zich voordoen, zo kan een thema uitgebreid worden doordat een onderwerp dat dicht bij het thema ligt de interesse van de kinderen gewekt heeft. De groepsruimten zijn voorzien van uitdagende speelplekken passend bij het thema.

BSO

Op de buitenschoolse opvang bieden we de kinderen een zinvol ontdekkingsklimaat, waarbij optimaal speelplezier centraal staat en waarin zij hun persoonlijke en sociale vaardigheden kunnen verbreden en verdiepen. Pedagogisch professionals zoeken de balans tussen autonomie en participatie. Er wordt een vrijblijvend aanbod gedaan in activiteiten waarin er verschil wordt gemaakt tussen jongere en oudere kinderen.

School

De school creëert gelijke kansen voor alle kinderen. Ze begeleiden kinderen bij het bepalen van hun eigen toekomst. Hierdoor leren de kinderen regie te nemen over hun toekomst. De basis hiervoor zijn betrokkenheid, groei, doelgerichtheid en duurzaamheid. Door de omstandigheden die de school creëert en de middelen die de kinderen aangereikt krijgen kunnen kinderen alles leren. Kinderen komen op school om gemotiveerd te worden en te blijven, om te leren en ontwikkelen. Instructie wordt gegeven volgens het directe instructiemodel. Kennis en vaardigheden worden doelgericht verbreed en verdiept. En bewezen strategieën worden toegepast door leerkrachten om aan te sluiten bij hoe het geheugen en de aandacht van kinderen werkt.

Pedagogisch praktijk in beeld – PiB

We werken met de monitor Pedagogische praktijk in beeld, de PiB. Met de PiB kijken we naar de pedagogische kwaliteit die de kinderen ontvangen. Met de PiB observeren en evalueren we de pedagogische kwaliteit op de groep structureel.

Dit jaar observeren de directeur en de pedagogisch coach de volgende pijler:

- Persoonlijke competentie

Na analyse bespreekt de coach (en evt. de directeur) de positieve punten en ontwikkelpunten met de pedagogisch professionals in een groepsoverleg. Samen stellen we een PDCA ontwikkelplan op. De pedagogisch professionals gaan hiermee aan de slag op de groep, de coach ondersteunt daarbij. Zo werken we samen aan verbetering van de pedagogische kwaliteit en de ontwikkeling van de medewerkers. Voor de verdere uitwerking verwijzen we naar ons opleidingsplan.

Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach

Jaarlijks moet de ureninzet van de pedagogische beleidsmedewerker/coach worden bepaald en vastgelegd in dit pedagogisch locatiebeleid en in het opleidingsplan.

De berekening is opvraagbaar bij de directeur van de locatie. Voor deze berekening is een verplichte rekenformule gebruikt:

10 uur per FTE voor coaching van medewerkers

50 uur per locatie voor beleidsondersteunende taken

10 uur per peuter met VE-indicatie per jaar

Op onze locatie werkt de pedagogisch beleidsmedewerker/coach gemiddeld 12,5 uur per week gedurende 52 weken per jaar.

Deze ureninzet kan afwijken van de minimale wettelijk verplichte ureninzet vanwege gemeentelijke afspraken over extra coaching en ondersteuning op locaties.

De inzet per locatie is in het opleidingsplan en het coachplan van elke locatie nader uitgewerkt.

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach maakt het coachplan en bespreekt dit regelmatig met de directeur. In dit coachplan is inzichtelijk hoe en waarin alle pedagogisch professionals op de locatie worden gecoacht.

Uiteraard voldoet de pedagogisch beleidsmedewerker/coach aan de kwalificatie-eisen om deze rol te kunnen vervullen.

Wij verhogen de pedagogische kwaliteit door structureel in te zetten op coaching en beleid.

Binnen onze locaties krijgt dit inhoud door enerzijds het vormgeven, evalueren en implementeren van het pedagogisch beleid en anderzijds het verhogen van de pedagogische kwaliteit door coaching van de pedagogisch professionals, waarbij de interactievaardigheden de basis vormen.

Het pedagogisch beleid omvat al het beleid dat raakt aan de pedagogische praktijk. Hierbij is er aandacht voor het bewaken en invoeren van beleid zodat iedere medewerker werkt volgens onze pedagogische visie.

De coaching van de pedagogisch professionals vindt structureel plaats binnen onze overlegstructuur en op de groep door het geven van voorbeelden, tips en nadere uitleg in het contact met kinderen, ouders/ verzorgers en collega's en bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden.

Op locatie Vuurvogel wordt er gecoacht door Minou van Berkel (pedagogisch beleidsprofessional/coach).

Coachen doen zij op de volgende manieren:

- Op de werkvloer, individueel of in het team, door middel van coaching on the job
- Tweemaandelijks teamoverleg (per locatie) waarin diverse pedagogische thema's aan bod komen
- Scholingsbijeenkomsten voor de professionals. Hierover wijden wij verder uit in het opleidingsplan
- Video-interactiebegeleiding persoonlijk afhankelijk van speerpunten locatie
- Tweemaandelijks kind-besprekingen waarbij alle kinderen en hun ontwikkeling besproken worden

- VVE themavoorbereiding overleggen om het werken met VVE te borgen

Indien nodig wordt er naar behoefte (van team, professional of coach) een extra overleg of coaching moment ingelast.

Inhoudelijk gaan deze coaching momenten veelal over het adviseren en het ondersteunen bij het aanbieden van VVE, het ondersteunen in het werken met het kind-volgsysteem en het adviseren over de begeleiding van kinderen met zorgvragen in de groep. Daarbij gaat het niet om de zorg coördinatie, maar om praktische tips hoe om te gaan met de zorgvraag in het dagelijks handelen. Daarnaast is er ook ruimte voor individuele coaching vragen van de groep of de pedagogisch professional of specifieke vragen vanuit de directie. De coaching momenten worden gedocumenteerd door middel van logboeken, notulen en waar nodig gespreksverslagen.

Naast het coachen van de pedagogisch professionals houdt de pedagogisch coach zich bezig met de inhoud van het borgdocument VVE, het opleidingsplan en het pedagogisch beleidsplan. Dit alles doet de coach in overleg met de directie van Kindercampus de Vuurvogel.

Daarbij komt ook het overleggen in het kader van VE met externe samenwerkingspartners. Dit geeft inhoud aan de inhoudelijke en organisatorische samenwerking wat betreft VE waar de locatie in zijn gebied mee te maken heeft, bijvoorbeeld basisscholen, zorginstellingen, VVE-coördinatoren en de intern begeleider in de kinderopvang vanuit de GGD.

Voor ouders en pedagogisch professionals is de coach elke dag telefonisch en per e-mail bereikbaar. Daarnaast is zij met regelmaat zichtbaar op de groepen. Zo is zij ook zichtbaar voor ouders. Ook schrijft de coach een voorstelbrief voor alle ouders wanneer zij start op een nieuwe locatie. En deze brief wordt ook gedeeld met nieuwe ouders, zodat eenieder bekend is met de pedagogisch coach van deze locatie.

Mentorschap

Op ons kindercentrum werken we met mentorschap. Ieder kind wordt gekoppeld aan een pedagogisch professional die vast op de groep van het kind werkt. Tijdens de intake wordt ouders verteld wie de mentor is van hun kind. Ook is de naam van de mentor vermeld in de ouder-app. Uitgangspunt is dat de mentor het intakegesprek doet. Als de mentor niet zelf het intakegesprek heeft gedaan neemt hij / zij het initiatief voor een nader kennismakingsgesprek met de ouders in de eerste weken na de start van hun kind op de groep.

Ook aan het kind zelf wordt duidelijk gemaakt wie zijn of haar mentor is. Op de bso kan de mentor dit zelf uitleggen als het kind mee komt met de ouders voor het intakegesprek of tijdens de eerste paar keren dat het kind naar de bso komt. De mentor maakt actief contact met het kind en legt uit wat het kind van de mentor kan verwachten. Ook wordt verteld dat de mentor met zijn of haar ouders contact onderhoudt over hoe het met hem of haar gaat op de bso. Voor de allerjongsten op het dagverblijf zorgt de mentor voor extra individuele contactmomenten met het kind, bijv. tijdens de verzorging. Zodat het kind de mentor leert kennen en vertrouwen en andersom de mentor het kind leert kennen.

Uitgangspunt is dat de mentor bij voorkeur twee maar tenminste één dag per week op de groep van de mentorkinderen is ingepland. De mentor onderhoudt intensief contact met haar directe collega's en krijgt zo nodig een overdracht van bijzonderheden van de kinderen van wie hij / zij mentor is.

De mentor onderhoudt de contacten met de ouders van de kinderen van wie zij mentor is. Op verzoek van ouders maar ook op eigen initiatief bespreekt de mentor met de ouders hoe het gaat met hun kind. Of het kind zich prettig en veilig voelt in de groep en op ons kindercentrum en hoe het kind zich gedraagt en ontwikkelt. Op de bso is de mentor ook contactpersoon voor het kind zelf, voor een gesprek of als het vragen heeft.

De mentor brengt één keer (bso) of twee keer (kdv) per jaar het welbevinden en de ontwikkeling van ieder kind in beeld. Op het kdv wordt de ontwikkeling in KIJK! geregistreerd. Op de bso gebruiken we 'Kijken naar kinderen', zie paragraaf Observeren welbevinden en ontwikkeling. De mentor nodigt ouders tenminste één keer per jaar uit voor een gesprek over hun kind.

De mentor kan tijdens een 6-wekelijkse kind bespreking met de directe collega's op de groep zijn / haar mentorkinderen inbrengen. De mentor vertelt hoe hij / zij het kind ervaart op de groep en vraagt om aanvullende informatie van de collega's.

De mentor is verantwoordelijk voor de overdracht van 4-jarigen naar de basisschool. Dit is tenminste een schriftelijke overdracht van welbevinden en ontwikkeling. Uitgangspunt is dat de mentor een afsluitend gesprek met ouders heeft en uitleg geeft over de overdracht. Als welbevinden en/of ontwikkeling extra aandacht vraagt doet de mentor een aanvullende mondelinge overdracht, een zogenaamde *warme overdracht* ter ondersteuning van de schriftelijke overdracht. Natuurlijk altijd in overleg en met toestemming van ouders, zie paragraaf Overdracht.

Als er tussentijds dingen in het gedrag of de ontwikkeling van het kind opvallen wordt dit in eerste instantie door de mentor besproken met de ouders. Indien gewenst kan de directeur van ons kindercentrum aansluiten bij dit gesprek van de mentor met ouders. De directeur neemt de verantwoordelijkheid van de mentor over als er samen met ouders vervolgstappen in zorg en ondersteuning nodig zijn. De mentor blijft natuurlijk betrokken, zie paragraaf Vroegsignalering.

Bij opvallende dingen in gedrag of ontwikkeling legt de mentor in overleg en met toestemming van ouders en de directeur/pedagogisch didactisch specialist het eerste contact met de jeugdverpleegkundige van de GGD.

In de buitenschoolse opvang leggen we contact met het zorgteam van de basisschool. In dit zorgteam zijn schoolmaatschappelijk werker en jeugdverpleegkundige van de GGD vast vertegenwoordigd, naast de directeur en intern begeleider van de school.

Groepen en leeftijdsopbouw op onze locatie

Het kinderdagverblijf bestaat vanaf januari 2021 uit 5 stamgroepen:

- Ooievaar (horizontaal-brede groep), maximaal 10 kinderen tussen 0 en ongeveer 2 tot 2.5 jaar
- Babbelaar (horizontaal-brede groep), maximaal 10 kinderen tussen 0 en ongeveer 2 tot 2.5 jaar
- Kwikstaart (peutergroep), maximaal 16 kinderen tussen 2 en 4 jaar
- Boomklever (peuteropvang), maximaal 16 kinderen tussen 2 en 4 jaar
- Huismus (verticale groep), maximaal 12 kinderen tussen 0 en 4 jaar

Kinderdagverblijf

Ooievaar en Babbelaar zijn horizontaal-brede groepen en bieden opvang aan voor 'de allerjongste kinderen vanaf 6 weken tot een doorstroomleeftijd van ongeveer 28/30 maanden. De Huismus is een verticale groep en biedt opvang aan kinderen van 0 tot 4 jaar.

Deze 3 groepen zijn op de benedenverdieping van ons pand gevestigd.

De 2 peutergroepen voor 2- tot 4-jarigen Kwikstaart en Boomklever zijn op de bovenverdieping gevestigd.

Kwikstaart is de hele dag, 52 weken per jaar geopend.

Per groep zijn er twee of drie vaste gediplomeerde pedagogische professionals, waarvan minstens één aanwezig per dag.

Als het kind aantal in de groepen laag is (bijvoorbeeld tijdens vakantieperiodes) kunnen we groepen incidenteel samenvoegen. De groepen Ooievaar, Babbelaar en Huismus werken nauw samen en

kunnen incidenteel worden samengevoegd, de groepen Kwikstaart en Huismus werken ook samen en kunnen in de ochtend worden samengevoegd.

Peuteropvang:

Boomklever is op de bovenverdieping gevestigd en is de ochtenden geopend op maandag, dinsdag en donderdag tijdens de 40 schoolweken en niet tijdens schoolvakanties.

Per groep zijn er twee of drie vaste gediplomeerde pedagogische professionals, waarvan minstens één aanwezig per dag.

Buitenschoolse opvang en voorschoolse opvang:

De BSO is gericht op kinderen van de basisschool; 4-13 jaar. Bij BSO Vuurvogel kunnen maximaal 56 kinderen per dag opgevangen worden. We werken in twee basisgroepen van maximaal 22 kinderen tussen 4 en 13 jaar met vaste gediplomeerde pedagogisch professionals. We kunnen nog een derde groep met maximaal 12 kinderen plaatsen, deze is op dit moment gesloten.

Tijdens opvang vanwege schoolvrije dagen (m.u.v. vakantie) worden de BSO kinderen opgevangen in het atelier omdat peutergroep de Boomklever in de ochtend wordt opgevangen in een deel van de bso-ruimte dat hiervoor passend is ingericht.

Tijdens vakanties kan het ook zijn dat enkele kinderen opgevangen worden bij een andere BSO met wie we nauw samenwerken of waarmee we een programma met vakantieactiviteiten hebben afgestemd.

Op alle dagen van de week werken we met ons open deurenbeleid, waardoor de kinderen van het KDV en de BSO al met elkaar in contact komen, elkaar kennen en vertrouwd zijn met elkaar.

Het is mogelijk dat de groepssamenstelling of leeftijdsindeling vanwege veranderende wet- en regelgeving of pedagogische, organisatorische en/of bedrijfseconomische redenen opnieuw wordt ingedeeld. Uitgangspunt is een groepsgrootte waarbij maximaal 2 pedagogisch professionals op de groep werkzaam zijn. Ouders worden hiervan tijdig op de hoogte gebracht. Tijdens opvang vanwege bv. studiedagen of vakanties kan het zijn dat enkele kinderen opgevangen worden bij een andere groep of bij een andere BSO.

De werkwijze per groep

Een goed dagritme komt tegemoet aan de basisbehoeften van kinderen, omdat het hen structuur en veiligheid biedt. Het dagritme sluit aan bij de ontwikkeling van de kinderen; bij baby's sluit het aan bij hun bioritme van thuis en naarmate kinderen ouder worden, kunnen ze zich beter aanpassen aan het ritme van de groep.

Het ritme op een BSO sluit aan op de openingstijden van de scholen. Dat betekent meestal een korte middag en soms hele dagen en weken in de vakanties. In het dagprogramma staan de activiteiten die iedere dag terugkeren op de locatie.

Kinderdagverblijf

De kinderen van **Ooievaar en Babbelaar** volgen zoveel mogelijk het ritme dat de ouders aangeven. Toch ontstaat er al snel een soort dagritme dat voor de meeste kinderen geldt vanaf ongeveer 6 a 7 maanden. De globale dagindeling ziet er als volgt uit:

07.30 - 09.00 uur

De kinderen worden gebracht en kunnen vrij spelen.

09.00 - 09.30 uur

Tafelmoment voor fruit eten en water drinken. Ook zingen we liedjes met de kinderen of lezen we een boekje.

09.30 - 10.00 uur
Verschoon en plasronden

10:00 - 11.30 uur
Kinderen gaan slapen (binnen of buiten) of voor de wakkere kinderen een VE activiteit. Daarna gaan we met de kinderen naar buiten.

11.30 uur
Broodmaaltijd en drinken

12.30 uur
Kinderen worden verschoond/plassen en gaan slapen (binnen of buiten). De wakkere kinderen gaan in de hal spelen en krijgen een activiteit aangeboden met de Ooievaar en Huismus.

14.30 uur
Tafelmoment voor een koekje en water drinken

15.00 uur
Kinderen gaan slapen (binnen of buiten). Voor de andere kinderen wordt er een activiteit aangeboden in een (kleine) groep. De overige kinderen mogen vrij spelen. Een pedagogisch professional zit op de bank of op de grond om mee te spelen.

16.00 uur
De kinderen die er aan toe zijn eten een groente hapje (tot de leeftijd van 1 jaar) of extra tussendoortje en daarna verschoon en plasronden.

16.30 -18.30 uur
In deze tijd wordt er een rustige activiteit aangeboden of mogen de kinderen vrij spelen met de pedagogisch professional. Dit kan binnen of buiten zijn, afhankelijk van de activiteit. Ondertussen worden de kinderen opgehaald en wordt met de ouders de dag doorgenomen.

De groentehapjes worden tot 1 jaar gegeven tussen 16.00-16.30 uur. We kiezen ervoor om geen flesvoeding of groentehapjes te geven tijdens de ophaaltijden, omdat we het belangrijk vinden dat we het kind 1 op 1 aandacht kunnen geven en rust en regelmaat kunnen bieden. In overleg met ouders is het mogelijk om hiervan af te wijken.

Het dagprogramma van de kinderen van de **Huis**mus ziet er als volgt uit:

7.30 -9.00 uur
De kinderen worden gebracht en kunnen vrij spelen. Tijd voor overdracht ouders.

9.00 – 9.15 uur
Samen met de grotere kinderen opruimen. Er wordt gekeken of alle kinderen er zijn. Is dit niet het geval, dan worden de ouders gebeld.

9.15 – 9.45 uur
Aan tafel om liedjes te zingen of om boekjes te lezen. Hierna eten we fruit en drinken we water.

9.45 – 10.00 uur
Verschoon en plasronden.

10.00 – 11.30 uur
De kinderen die twee keer slapen gaan naar (buiten) bed. Voor de andere kinderen is er tijd voor activiteiten gebaseerd op onze (kind) doelen. Afhankelijk van de activiteit en het doel wat we willen

behalen bij de kinderen, kiezen we voor een kleine of grote groep kinderen om de activiteit mee uit te voeren. De overige kinderen gaan naar buiten met de andere pedagogisch professional om daar een activiteit te doen. De allerkleinsten kunnen in een wipstoeltje of op schoot ook bij de activiteit "aanwezig" zijn. En de wat oudere kinderen doen naar eigen kunnen en ontwikkelingsniveau mee.

11.30 – 12.00 uur

We gaan samen opruimen en daarna helpen de grote kinderen met de tafel dekken voor een boterham en melk. De kinderen wassen zelf hun handen en als het nodig is helpen we een beetje.

12.30 – 14.30 uur

Kinderen worden verschoond/plassen. Kinderen die maar één keer slapen gaan nu naar (buiten)bed. Voor alle andere kinderen die wakker zijn worden er rustige activiteiten aangeboden. Dit kan ook een activiteit in de hal zijn met de kinderen van de Babbelaar en Ooievaar.

14.30 – 15.15 uur

De kinderen die geslapen hebben worden wakker, de andere kinderen gaan weer naar bed. De kinderen kunnen vrij spelen of er wordt een activiteit binnen of buiten aangeboden. Een pedagogisch professional begeleidt het spel van de kinderen.

15.15 – 16.30 uur

We gaan aan tafel met de kinderen die wakker zijn. We kunnen dit in kleine groepjes doen, bijv. met de jongere en de oudere kinderen gesplitst in 2 groepjes, er worden er liedjes gezongen, een verhaal voorgelezen of doen we een kort spelletje.

De kinderen die eraan toe zijn eten een groente hapje (tot de leeftijd van 1 jaar) of een extra tussendoortje. Hierna krijgen de kinderen een 2de activiteit aangeboden.

16.30 – 18.30 uur

In deze tijd wordt er een rustige activiteit aangeboden of mogen de kinderen vrij spelen met de pedagogisch professional. Dit kan binnen of buiten zijn, afhankelijk van de activiteit. Ondertussen worden de kinderen opgehaald en wordt met de ouders de dag doorgenomen.

Flesvoedingen zijn op behoefte van de kinderen en worden meestal gegeven tussen 9.00 uur en 16.30 uur.

De groentehapjes worden tot 1 jaar gegeven tussen 16.00-16.30 uur. We kiezen ervoor om geen flesvoeding of groentehapjes te geven tijdens de ophaaltijden, omdat we het belangrijk vinden dat we het kind 1 op 1 aandacht kunnen geven. Rust en regelmaat vinden wij hierin belangrijk. In overleg met ouders is het mogelijk om hiervan af te wijken.

Het dagritme bij de peuteropvang sluit ook zo veel als mogelijk aan op het ritme wat aansluit bij de behoefte van de kinderen en de wensen van de ouders.

Ochtendprogramma Kwikstaart en Boomklever

7.30 – 9.00 uur

De kinderen worden gebracht en verwelkomd en gaan vrij spelen.

9.00 – 09.45 uur

Tafelmoment waarbij de kinderen elkaar gezamenlijk nog eens begroeten en er een welkomliedje gezongen wordt. We bespreken vervolgens de ochtend aan de hand van dagritme kaarten. Daarna wordt er samen een tussendoortje gegeten en water gedronken

09.45 - 10.00 uur

Verschoon- en toiletronde

10.00/11.30 uur

We doen VE activiteiten met de kinderen gebaseerd op onze (kind) doelen. Afhankelijk van de activiteit en het doel wat we willen behalen bij de kinderen, kiezen we voor een kleine of grote groep kinderen om de activiteit mee uit te voeren. De overige kinderen gaan naar buiten met de andere pedagogisch professional om daar een activiteit te doen.

11.30/12.15 uur

Tafelmoment voor de lunch. kinderen smeren hun boterham zelf onder begeleiding. We drinken melk, water of thee

12.15/13.00 uur Kinderen worden verschoond/plassen. Andere kinderen spelen vrij in de hoeken terwijl een pedagogisch professional het spel begeleidt.

12.15 – 13.00 uur

Kinderen van de Boomklever worden opgehaald

Middagprogramma Kwikstaart

13.00 - 15.00 uur

Slapen/rusten. Voor de kinderen welke wakker zijn; met de kinderen doen we een activiteit in de hal. Vaak gekoppeld aan het VE thema.

15.00 - 15.30 uur

Tafelmoment om fruit te eten en water te drinken

15.30 - 16.30 uur

VE activiteit aan de hand van de (kind) doelen. Dit kan een binnen of buiten activiteit zijn. De kinderen welke niet deelnemen aan de activiteit, spelen buiten of mogen vrij spelen binnen.

16.30 uur – 17:00 uur

Verschoon- en toiletronde

17:00 - 18.30 uur

Er wordt een activiteit aangeboden, vaak aan tafel om de kinderen rustig de dag te laten afsluiten. De meeste kinderen worden in deze tijd opgehaald en met de ouders wordt de dag doorgenomen.

Elke ochtend wordt er gestart op de Ooievaar en Huismus. De Babbelaar start samen met de Ooievaar. De Kwikstaart start samen met de Boomklever boven.

Vanaf 8.00 uur gaan de kinderen naar de eigen stamgroep met de voor hun bekende vaste Pedagogisch professional. Vanaf 18.00 uur eindigen we de dag weer gezamenlijk op de Ooievaar en Huismus.

Op ons kinderdagverblijf en onze peuteropvang maken we gebruik van dagritme kaarten zodat kinderen weten wat er door de dag heen gaat gebeuren en hierop terug kunnen kijken. De kaarten worden samen met de professional op de groep besproken.

Buitenschoolse opvang:

De VSO en BSO zijn gericht op kinderen van de Vuurvogel tussen de 4 en de 12 jaar.

Voorschoolse opvang:

Bij de VSO vangen wij de kinderen van basisschool op. De kleuters van de Vuurvogel worden naar de klas gebracht door de pedagogisch professional. De oudere kinderen mogen zelf lopen. Tijdens de tijd voor school mogen de kinderen lekker samen ontspannen, spelen, iets doen waar zij

behoefte aan hebben. We proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij de behoefte van de kinderen. Het moet vooral gezellig en ontspannen zijn voor de kinderen.

Werkwijze BSO

De BSO biedt een ruim activiteitsaanbod, sommige onderdelen verplicht en andere vrijwillig. Wat we aanbieden sluit aan bij de ontwikkelingsgebieden; motorisch, cognitief, sociaal emotioneel, het leren samenspelen en het gebruiken van eigen fantasie en creativiteit. Net als op school spelen wij in op de behoefte van het kind en proberen we het zelfvertrouwen en hun eigen specifieke talent omhoog te halen. We werken met onze eigen thema's en we betrekken de kinderen bij wat ze willen en leuk vinden en matchen daar een project aan. De BSO is een weerspiegeling van de thuissituatie en wat ze daar kunnen kiezen dat bieden wij hier ook. We hebben wel regels en structuur en de kinderen vragen aan ons als ze iets willen doen. Wij begeleiden in spel en creativiteit maar we stimuleren ook dat kinderen erachter komen wat ze zelf leuk vinden om te doen, een stukje zelfstandigheid en zelfredzaamheid. We doen leuke dingen in de groep binnen of buiten de BSO ruimte, maar voeren ook activiteiten uit in kleine groepjes. Met name op drukke dagen splitsen we op en bespreken we met elkaar wie wat wil aanbieden die dag. Op die manier bieden we zoveel mogelijk gericht aan en houden we de rust en de structuur op de groep. Dit laatste is erg belangrijk voor de werksfeer en ontwikkeling van de kinderen. Soms is het educatief gericht wat we aanbieden, maar meestal is het ontspanning en het bieden van een leuke middag waarin de kinderen plezier hebben. Spelen is ook leren en ontwikkelen, en met name op sociaal emotioneel vlak leren onze kinderen veel door in groepjes activiteiten te doen, elkaar te laten uitpraten en elkaar te helpen. Vertrouwen en veiligheid is ook weer een ander belangrijk punt, dit wordt juist weer geprikkeld door één op één contact te maken met de kinderen, voor te lezen, knuffelen of troost bieden na een ruzie of moeilijke schooldag. Ook als kleuters net doorstromen op onze groep is het van belang dat we hun een veilig gevoel geven en de ruimte die een kind daarvoor nodig heeft is per kind anders. We stimuleren hen ook dat het veilig en leuk is contact te maken met andere kinderen en met ons activiteiten aanbod. We werken met regelmaat projectmatig. Dat betekent dat iedere pedagogisch professional een bepaalde periode aan de slag gaat met een groep kinderen en een gekozen project. De een biedt het creatieve aan, de ander het lichamelijke. Zo kunnen we nog beter aansluiten bij de behoeften van de kinderen. Ook betrekken we zoveel mogelijk de kinderen bij wat zij zouden willen op de BSO. Komen we tot een idee met specifieke wensen bespreken we deze samen, het kind en Pedagogisch professional, met de directeur.

Op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag starten we om 14.30 uur en op woensdag om 12.30 uur. De kinderen uit groep 1/2 worden in de klas opgehaald door een Pedagogisch professional. De oudere kinderen mogen zelf naar de BSO komen. Vanuit school hangen de kinderen hun jas en tas op aan de kapstokken. Alle BSO Kinderen zijn verdeeld over 2 groepen, namelijk BSO1 (de BSO zelf) en BSO2 (het atelier). We hebben lijsten waarop staat waar de kinderen zijn ingedeeld. Van maandag t/m vrijdag is BSO1 geopend. Deze groep start en sluit af in de leefkeuken. BSO 2 is alleen geopend op de maandag, dinsdag en donderdag en openen vaak in ons atelier en sluiten gezamenlijk af in de leefkeuken met BSO1, afhankelijk van het kindantal.

Na binnenkomst wassen de kinderen hun handen en gaan eventueel naar het toilet. Daarna gaan we gezamenlijk aan tafel voor een eet- en drinkmoment (fruit en water). Kinderen gaan via de inschrijflijst een activiteit kiezen of aansluiten bij het project waarvoor ze zijn ingedeeld. Kinderen kunnen zich inschrijven voor 2 rondes. We ruimen samen op en starten met activiteitenronde 1.

De eet en drinkmomenten vinden altijd plaats in de vaste basisgroep.

Om 16.00 uur is er een tweede toilet-, eet- drinkmoment (groente of cracker en water). De kinderen kunnen helpen met het klaarmaken van het eten en met de tafel dekken. Na het tafelmoment ruimen we samen op en starten we met activiteitenronde 2.

Vanaf 16.30 uur worden de kinderen opgehaald en vanaf 18.00 uur sluiten we samen af met de Kwikstaart (KDV-groep).

Dagprogramma bij de BSO in de vakantie of een studiedag

07.30 en 09.00 uur

worden de kinderen gebracht en kunnen ze vrij spelen

09.30 uur

toilet-/tafelmoment

10.00 uur

kinderen kiezen wat ze willen gaan doen. Ook uitstapjes zijn meestal rond deze tijd.

11.30 uur

lunchen

13.00 en 16.00 uur

Rusten, buiten spelen, mogelijkheid tot film kijken of activiteiten

16.00 uur

toilet-/tafelmoment

16.30 en 19.00 uur

Kinderen worden opgehaald, vrije tijd voor de kinderen

Tijdens de zomervakantie is er een vakantieprogramma. Hierbij is het mogelijk dat we samen werken met andere BSO's van onze organisatie. Ouders worden tijdig geïnformeerd hierover.

Buiten slapen

Wij hebben op de Vuurvogel drie buitenbedjes. De bedjes staan in onze tuin en in het zicht van de groep Ooievaar. De kinderen van de groepen Ooievaar, Babbelaar en Huismus (vanaf januari 2021) kunnen buiten slapen.

Tijdens het intakegesprek met de ouders worden de mogelijkheden besproken en als een ouder interesse heeft vult de ouder een toestemmings- formulier in. Wij hanteren het protocol buitenslapen. Vraag erna bij de Pedagogisch professional.

Waarom buiten slapen?

Buiten wordt het ruiken, voelen, proeven en zien van baby's gestimuleerd. In het bed dat buiten staat hebben kinderen volop de gelegenheid om te kijken naar wolken, bladeren en ze kunnen luisteren naar geluiden van buiten. Tevens maken ze kennis met wisselende weersomstandigheden door de verschillende jaargetijden. Kortom, de zintuigen worden uitvoerig geprikkeld. Zoals de zon op de huid en de wind over de want. Door dat de luchtkwaliteit buiten beter is dan binnen, hebben kinderen minder last van verkoudheid. Kinderen slapen buiten veelal rustiger, dieper en langer. Waardoor de kinderen doorgaans meer uitgerust zijn.

Intake, wenen en doorstromen

De rondleiding en intake zijn de eerste contactmomenten van ouders met de locatie. De directeur en de mentor (evt. een collega) leggen dan samen de basis voor partnerschap met ouders. Naast de informatie die ouders bij de intake krijgen over hoe wij werken, is het belangrijk om echt in gesprek te zijn, waarin de ouders vertellen over hun kind, de thuissituatie en zaken die zij belangrijk vinden in de opvoeding en bij de kinderopvang. Dit geeft waardevolle informatie voor je omgang met het kind in de groep én de samenwerking met ouders.

Wanneer kinderen nieuw starten op onze locatie, is er een intakegesprek met ouders waarin we informatie vragen over het kind om het wennen zo passend mogelijk te organiseren.

Kinderen kunnen in overleg met ouders een aantal dagdelen komen wennen en nemen bv. knuffels of foto's mee. Bij doorstroom naar een andere groep of naar de bso doen we dat zo geleidelijk mogelijk en betrekken daar kind en ouder actief bij door dit vooraf en achteraf te bespreken. Samen met de medewerker gaat het kind vanuit de eigen groep verschillende keren een kijkje nemen in de nieuwe groep. Het kind kan aansluiten bij een activiteit die gepland staat en zo de nieuwe omgeving, de kinderen en de pedagogisch professionals leren kennen, waardoor de overgang naar de nieuwe groep minder groot is.

Van peutergroep naar BSO en basisschool

De mentor verzorgt een afsluitend gesprek met ouders en geeft uitleg over de overdracht die aan de leerkracht wordt gegeven. Als er extra aandacht gevraagd wordt van school voor de ontwikkeling van een kind doet de mentor een aanvullende mondelinge overdracht, een zogenaamde *warme overdracht* ter ondersteuning van de schriftelijke overdracht. Natuurlijk altijd in overleg en met toestemming van ouders.

Als het kind naar de basisschool gaat, wordt daar extra aandacht aan besteed door de mentor. Wij vieren een afscheidsfeestje en vertellen de andere kinderen wat er gaat gebeuren. Als kinderen al een keer zijn gaan oefenen op de basisschool, mogen ze daarover vertellen. Ons open-deuren beleid biedt de mogelijkheid om activiteiten met groepjes kinderen te doen in een andere ruimte dan hun eigen vaste stamgroepsruimte. Peuters in de leeftijd vanaf 3,5 jaar mogen hierdoor deelnemen aan de peuter-kleuteractiviteiten. Dit zijn activiteiten die worden aangeboden samen met de kleuters. De peuters gaan dan op schaal naar de klas. Verder op leest u meer over deze peuter/kleuterklas. Ook bieden wij de mogelijkheid aan ouders en kinderen om wenmomenten te creëren bij de buitenschoolse opvang. De grotere peuters gaan daar soms al eens meespelen. Op deze manier raken de kinderen al gewend aan de pedagogisch professionals en de ruimte van de buitenschoolse opvang.

Aanvraag extra dagdelen

Extra opvang is mogelijk als er ruimte is in de groep en er geen extra inzet van personeel nodig is. Er wordt samen met ouders bekeken of deze extra opvang mogelijk is op de groep of op een ander groep. Er wordt bekeken:

- of er vriendjes zijn;
- of er bekende pedagogisch professional voor het kind aanwezig zijn (op de dag dat er extra opvang noodzakelijk is);
- en als laatste wordt tussen ouders en pedagogisch professionals afgestemd wie het kind opvangt, wie er op de groep staat, wat belangrijke aandachtspunten zijn voor het kind en of er bijzonderheden zijn.

Extra dagdelen worden aangevraagd via de ouderapp. De eerste twee dagdelen van extra opvang zijn gratis. Ook deze twee gratis dagdelen worden vermeld op de factuur, zodat voor beide partijen duidelijk is wanneer deze dagdelen zijn opgenomen gedurende het kalenderjaar.

Ruilen

Ruilen zien wij als een service en is alleen mogelijk als er ruimte is in de groep en er geen extra inzet van personeel nodig is. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Er wordt samen met ouders bekeken of ruilen mogelijk is op de groep of op een ander groep. Er wordt bekeken:

- of er vriendjes zijn,
- of er bekende pedagogisch professional voor het kind aanwezig zijn op de ruildag en als laatste wordt tussen ouders en pedagogisch professionals afgestemd wie het kind opvangt, wie er op de groep staat, wat belangrijke aandachtspunten zijn voor het kind en of er bijzonderheden zijn.

Open deurenbeleid

Onze visie op het open deurenbeleid is tweeledig:

Ten eerste biedt het een meer natuurlijke afspiegeling van de belevingswereld van het kind. Er mag, net als thuis, in diverse ruimtes gespeeld worden en zodoende krijgen kinderen meer kansen om de wereld om zich heen te ontdekken. Zij maken kennis met meerdere activiteiten en spelen met ander speelgoed dan op de eigen groep. Ook komen kinderen in contact met kinderen uit andere groepen.

Ten tweede zorgt het open deurenbeleid ervoor dat doorstroom naar of tijdelijke opvang in een andere groep voor kinderen makkelijker wordt. Kinderen kennen de andere ruimtes, andere kinderen en andere pedagogisch professionals. Op onze locatie hebben wij het open deurenbeleid als volgt vorm gegeven:

Het open deurenbeleid is dus gericht op de ontwikkeling en behoefte van de kinderen en op een prettigere doorstroom. De wereld van de kinderen wordt breder en de kans tot exploratie wordt vergroot. Dit vraagt van de pedagogisch professionals een heldere blik op wat het kind en/of de groep nodig heeft op verschillende ontwikkelingsgebieden. Een duidelijke communicatie en overdracht tussen pedagogisch professionals is hierbij van belang.

Per dag wordt er gekeken naar de behoeften van onze kinderen. Wanneer er voor de groepen een geschikt moment is om de deur open te zetten. Dit is voor de pedagogische medewerkers een signaal dat er bij andere groepen of in de gezamenlijke hal gespeeld kan worden. Op dat moment schat de pedagogisch professional in of dit ook het geschikte moment voor zijn/ haar groep is om de deur letterlijk open te zetten. Op deze manier wordt er ingespeeld op de behoefte van de kinderen en zien we kansen dat kinderen elkaar kunnen ontmoeten en stimuleren in hun ontwikkelingen. De rust in de groepen worden gedurende de dag bewaard. De baby/dreumesgroepen, de peutergroepen zijn dan van harte welkom om bij elkaar of in de gang samen te spelen.

Groepjes peuters gaan ook wel in onze BSO-ruimtes spelen als deze nog niet door de BSO-kinderen in gebruik is. Bijvoorbeeld voor een kookactiviteiten. Altijd onder begeleiding van een pedagogisch professional. Ook is er altijd een pedagogisch professional in de eigen groep voor de kinderen die liever op de eigen groep blijven.

Peuter-kleuteractiviteit

Ons open-deuren beleid biedt de mogelijkheid om activiteiten met groepjes kinderen te doen in een andere ruimte dan hun eigen vaste stamgroepsruimte. Op deze manier maken de kinderen kennis met andere ruimtes en andere kinderen en doen we gezamenlijke activiteiten. In het kader van ons open-deuren beleid bieden we in samenwerking met basisschool De Vuurvogel een peuter-kleuteractiviteit aan. We gaan met de peuters in de leeftijd vanaf 3.5 jaar 2 keer per week naar de instroomgroep op school om activiteiten te doen met de kleuters. Er gaat altijd een vaste pedagogisch professional van het kinderdagverblijf mee. Kinderen kunnen ten alle tijden weer terug naar hun eigen stamgroep en moeten zich uiteraard veilig voelen. Het doel van deze activiteit is dat peuters en kleuters elkaar kunnen ontmoeten en de peuters alvast vertrouwd raken met de kleuterklas waar ze naar doorstromen als hij/zij 4 jaar is. Natuurlijk wordt dit vooraf met ouders besproken en vertellen we graag hoe hun kind het heeft ervaren. Peuters die niet naar basisschool De Vuurvogel gaan kunnen ook deelnemen, zodat ook zij kennis kunnen maken met de kleuterklas en mee kunnen doen met de peuter-kleuteractiviteiten.

Uitstapjes

We maken natuurlijk ook wel eens spontaan kleine uitstapjes in de wijk met kleine groepjes kinderen, bijv. met de bolderkar naar het park (de Kloostertuin) of naar de winkel. We volgen dan de richtlijnen in ons Vervoersbeleid. We houden ons aan de BKR en de pedagogisch professional heeft altijd een telefoon bij zich om contact te houden met haar collega's.

Kinderen van de BSO starten hun middag (of dag in de vakantie) op met hun eigen basisgroep. Na die opstart start het open deurenbeleid en kunnen kinderen kiezen welke activiteit in welk vertrek ze

gaan doen. Halverwege de middag (of in vakanties of op studie-dagen tijdens de lunch) bieden we de kinderen een rustmoment met wat te eten en te drinken in de eigen basisgroep.

Op grotere bso's maken de kinderen in principe gebruik van de ruimtes die horen bij de speelgroep waar hun basisgroep is ingedeeld. Bij uitzondering zijn er activiteiten in ruimtes die bij andere speelgroepen horen.

Bij activiteiten met grote groepen kinderen (meer dan 30) zijn er altijd vaste voor de kinderen bekende pedagogisch professionals aanwezig. En worden er afspraken met de kinderen gemaakt bij wie zij zich melden indien nodig, of op vaste momenten tijdens de activiteit. Denk bijvoorbeeld aan activiteiten in schoolvakanties of in de wijk waarbij meerdere bso's samen een activiteitenprogramma aanbieden.

Locatie-overstijgend opvangen van kinderen

We verstaan onder locatie-overstijgend opvangen dat kinderen op meerdere locaties van onze organisatie kunnen worden opgevangen. Bijvoorbeeld tijdens vakanties, op rustige dagen, tijdens schoolvrije dagen of tijdens periodieke verbouwingen, renovaties en onderhoud van de vaste eigen locatie. Op deze manier kunnen we de kinderen altijd een zinvolle en fijne (mid)dag bieden met andere kinderen om te spelen.

Deze mogelijkheid is in het contract tussen ouder en directeur van het kindercentrum opgenomen met vermelding van de verschillende situaties waarin we locatie overstijgend opvangen. Het betreft altijd tijdelijke, vooraf geplande situaties waarover ouders vooraf geïnformeerd zijn.

Uitstapjes

Wij kunnen ook uitstapjes voor kinderen bieden op een andere locatie zonder dat dit in het opvangcontract is opgenomen. Zie de paragraaf 'Uitstapjes' in ons vervoersbeleid.

Ouders worden natuurlijk altijd geïnformeerd over activiteiten die we willen gaan doen op een andere locatie. Dit kan bijvoorbeeld via onze ouderapp, in een nieuwsbrief of vakantieplanning.

Observeren van welbevinden en ontwikkeling van kinderen

Dagopvang 0 – 4/ peuteropvang 2-4

Op onze locatie werken we met KIJK!, een landelijk erkend kind volgsysteem voor welbevinden en ontwikkeling.

KIJK! 0-7 is een instrument waarmee we de ontwikkeling van jonge kinderen van 0 tot 4 jaar in kaart brengen. Met behulp van KIJK! observeren we op een systematische wijze verschillende aspecten van welbevinden en ontwikkeling van kinderen. We observeren of een kind goed in zijn vel zit, of het zich betrokken en uitgedaagd voelt door verschillende activiteiten en of er signalen zijn die wijzen op een risico voor de ontwikkeling. Aan de hand van een aantal ontwikkelingslijnen maken we zichtbaar wat het kind al kan en weet en welke volgende stap in zijn ontwikkeling mogelijk is.

Goed kijken naar kinderen levert veel op. Door naar het gedrag van kinderen te kijken, hoe zij zich laten zien, wat ze doen en de taal die ze gebruiken kunnen we beoordelen welke betekenis de kinderen geven aan de activiteit en wat de volgende stap in hun ontwikkeling is.

Elke week maken we observatie aantekeningen.

Twee keer per jaar maken we van alle kinderen een volledige ontwikkelingsregistratie.

Dit doen we in april en in oktober.

Eenmaal per jaar voeren we aansluitend een kort oudergesprek. Indien nodig of gewenst, bijvoorbeeld als het kind opvalt in gedrag en/of ontwikkeling, nodigen we ouders uit voor een vervolgesprek waarin we dit rustig kunnen bespreken.

De laatste registratie vindt plaats rond de leeftijd van 3 jaar en 6 tot 9 maanden. Bij het laatste oudergesprek voordat het kind naar school gaat, printen we de ouderrapportage met *alle* registraties

uit inclusief de opmerkingen bij de *laatste* registratie. We geven dit mee aan de ouders, met verzoek dit te delen met school in het kader van de overdracht.

Bij de andere registratiemomenten geven we de ouderrapportage zonder registraties na het oudergesprek mee aan ouders. Als er geen oudergesprek heeft plaatsgevonden kunnen we de ouderrapportage met een mondelinge toelichting meegeven.

Voor meer informatie verwijzen we naar ons VE-borgdocument.

Buitenschoolse opvang 4 – 13

Op de bso werken we met Kijken naar Kinderen. Tijdens de wenperiode en daarna jaarlijks, bijv. rond de verjaardag van een kind doet de mentor een observatie van de kinderen waar hij / zij mentor van is en van de groep. We hebben hiervoor een eigen observatie-instrument ontwikkelend – *Kijken naar Kinderen* - op basis van het kind volgsysteem KIJK!. Observaties worden met het eigen team gedeeld en natuurlijk worden ouders jaarlijks uitgenodigd voor een gesprek. Doel is om de opvang van individuele kinderen maar ook de opvang in de groep als geheel te verbeteren en te versterken. Dit altijd in goed overleg met ouders. Er kan altijd een extra observatie worden gedaan. Op de bso kijken we voornamelijk naar het welbevinden. Als gedrag en ontwikkeling bij ons op de bso opvalt en/of er is zorg dan zullen we dit zeker met ouders bespreken en school hierbij betrekken als ouders daar toestemming voor geven.

Overdracht

Schriftelijke overdracht naar de basisschool

Als de basisschool met KIJK! werkt wordt het kind 'verhuisd' binnen KIJK!. De school kan de registratie ophalen en inkijken. Als de basisschool niet met KIJK! werkt wordt de laatste KIJK!-rapportage als overdracht uitgeprint en aan ouders meegegeven om met school te delen of door ons op school afgegeven of opgestuurd. Dit alles natuurlijk met toestemming van ouders.

De mentor van het kind nodigt ouders uit voor een eindgesprek waarin de laatste registratie in KIJK! en de overdracht naar school worden besproken. Ouders krijgen dan het ouderrapport met alle registraties en de registratie opmerkingen bij de *laatste* registratie mee.

Warme overdracht aan de basisschool

Naast de schriftelijke overdracht doen we een warme (mondelinge) overdracht voor kinderen die bij ons en straks op school mogelijk extra ondersteuning nodig hebben in gedrag en ontwikkeling, in het bijzonder de taalontwikkeling. Denk hierbij ook aan kinderen met een mogelijke ontwikkelingsvoorsprong. En natuurlijk altijd met medeweten en toestemming van ouders..

Overdracht aan de bso of kinderdagverblijf

Pedagogisch professionals van de dagopvang (bij voorkeur de mentor) kunnen in het eindgesprek met ouders waarin de overdracht wordt besproken navragen of een kind gebruik gaat maken van de bso of een ander kinderdagverblijf. Als dit zo is dan wordt aan ouders voorgelegd om ook een overdracht aan de bso of het nieuw kinderdagverblijf te doen, om de start goed te laten verlopen. Dit kan bijvoorbeeld met een geprinte rapportage van KIJK! en / of eventueel een mondelinge toelichting. De wijze van overdracht gaat in overleg met ouders en alleen met hun toestemming:

Overdracht naar een ander kinderdagverblijf, dat met KIJK! werkt

Als het kinderdagverblijf met KIJK! werkt wordt het kind 'verhuisd' binnen KIJK!. Het kinderdagverblijf/ BSO kan de registratie ophalen en inkijken.

Overdracht naar de bso of een ander kinderdagverblijf, dat niet met KIJK! werkt

- De pedagogisch professional kan de KIJK!-rapportage meegeven aan de ouders tijdens het eindgesprek zodat zij die zelf op de bso afgeven.
- De pedagogisch professional kan de KIJK!-rapportage opsturen naar de bso of persoonlijk afgeven met een mondelinge toelichting.

De mentor van de bso kan bij het kennismakingsgesprek met ouders van nieuw gestarte 4-jarigen vragen of het kind op het kinderdagverblijf heeft gezeten en zo ja hoe dit is gegaan en of er een overdracht is voor de bso. Dit om de start op de bso goed te laten verlopen. De mentor kan dan meteen uitleg geven hoe het welbevinden en de ontwikkeling van het kind op de bso worden gevolgd.

Vroegsignalering

Hieronder is beschreven hoe wij bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren en ouders kunnen doorverwijzen naar passende instanties die hierbij verdere ondersteuning kunnen bieden. Het kan gaan om opvallend gedrag of zorg over een mogelijke achterstand in de ontwikkeling. Maar ook een mogelijke ontwikkelingsvoorsprong kan extra aandacht vragen van ons en de ouders. In deze paragraaf hebben we beschreven hoe de pedagogisch professionals zijn toegerust voor deze taak en op welke wijze zij daarbij worden ondersteund. We verwijzen naar het Protocol Zorgkinderen van onze organisatie. We leggen alle stappen vast in het kinddossier dat we van ieder kind hebben.

We bespreken de mogelijkheden van zorg en opvang voor kinderen die ons opvallen in gedrag en/of ontwikkeling met ouders en met elkaar als team. We hanteren 3 criteria:

1. Welzijn en ontwikkelingskansen voor het kind in deze groep (is het gebaat bij reguliere groepsopvang en voelt het zich veilig en gezien in de groep?)
2. Welzijn en ontwikkelingskansen voor de andere kinderen uit deze groep waarin het kind geplaatst is (groepsamenstelling, voldoende aandacht voor het groepsproces, voldoende individuele aandacht voor alle kinderen)
3. De praktische mogelijkheden en de vaardigheden van het team (competenties en stabiliteit van medewerkers om het kind te begeleiden in de groep met de andere kinderen)

We hebben regelmatig kindbesprekingen op groepsniveau waarin we (bijzonderheden van) kinderen met elkaar doorspreken. Als een pedagogisch professional merkt dat een kind opvallend gedrag vertoont, bijzonderheden in de ontwikkeling laat zien en/of specifieke zorg nodig heeft, bespreekt ze dit zo spoedig mogelijk met de ouders. Bijv. tijdens mondelinge overdracht bij haal- en brengmomenten. En indien mogelijk natuurlijk met het kind zelf. Er kan altijd een aparte afspraak gemaakt worden voor een gesprek met ouders.

Na overleg met ouders, met collega's en met de directeur/pedagogisch didactisch specialist gaan we gericht observeren met ons observatie-instrument (bijv. KIJK! incl. extra observatielijsten, Kijken naar Kinderen, IKO-formulier), waarbij we ons steeds afvragen wat de functie en betekenis kan zijn van het gedrag wat het kind. Dit wordt natuurlijk weer besproken met de ouders. De directeur/pedagogisch didactisch specialist (bege)leidt deze gesprekken met de ouders. Doel is altijd: afspraken maken hoe we het kind kunnen opvangen in de groep en hoe we ouders kunnen ondersteunen bij het zoeken naar gespecialiseerde hulp, als dat nodig lijkt.

Als de zorgen blijven en de gekozen oplossingen en afspraken onvoldoende effectief zijn, kan de directeur/pedagogisch didactisch specialist, met instemming van ouders, de zorgen met collega-deskundigen binnen de organisatie bespreken in een Intern Kindgericht Overleg (IKO). Ouders kunnen aansluiten bij dit gesprek.

Vanuit het IKO maken we verdere afspraken over hoe we het kind kunnen opvangen en wat ouders en wij als opvang nog kunnen doen, bijv. video opnames op de groep / thuis of observaties door andere (extern) deskundigen. We bespreken ook hoe we kunnen ondersteunen bij eventuele verwijzing naar bijv. Loket Vroeghulp, consultatiebureau, de GGD of maatschappelijk werk.

De directeur van de locatie houdt de regie en blijft 1ste aanspreekpunt voor team, ouders en hulpverlening. In geval dat er een pedagogisch didactisch specialist werkzaam is dan heeft die de inhoudelijke regie.

Aan elke locatie is een jeugdverpleegkundige vanuit de GGD gekoppeld. De jeugdverpleegkundige is het eerste externe aanspreekpunt bij vragen of zorgen rondom kinderen. De jeugdverpleegkundige heeft alle kinderen in beeld, kent de scholen, de wijk en de sociale kaart en heeft korte lijnen met scholen en hulpverlenende instanties. Zij kan toeleiden naar passende zorg en ondersteuning waar nodig.

In Tilburg kan de jeugdverpleegkundige de IB-er kinderopvang inschakelen wanneer de zorg voor een kind daar om vraagt en er meer ondersteuningsbehoefte is dan dat de jeugdverpleegkundige kan bieden. Ook bij de voorbereiding op een optimale start op de basisschool van kinderen die opvallen in gedrag of ontwikkeling kan de IB'er Kinderopvang ondersteunen.

We sluiten aan bij de zorgstructuur in Tilburg - de Toegang - en we werken samen met basisschool De Vuurvogel. Er komt regelmatig een ondersteuningsteam op school bij elkaar om kinderen met een ondersteuningsvraag te bespreken. GGD en schoolmaatschappelijk werk zitten samen met leerkracht, IB-er en ouders aan tafel. Ouders worden actief uitgenodigd deel te nemen. Ouders kunnen zelf een ondersteuningsvraag inbrengen en bespreken in het *ondersteuningsteam* op school e/o rechtstreeks bij de professional van de Toegang. Wij kunnen hierbij helpen en aansluiten bij gesprekken.

GGD en IMW zijn partner van de Toegang en vormen de aansluiting met de gemeentelijke zorgstructuur. Er is een *wijkteam* waarin alle professionals van de Toegang aan tafel zitten om ondersteuningsvragen onderling te bespreken.

VE op ons kinderdagverblijf

Ons kinderdagverblijf is VE-gecertificeerd. Wij werken op onze verticale groepen en op onze peutergroepen met een landelijk erkend voorschools educatie programma voor alle kinderen. In dit beleidsplan en meer concreet in ons **VE borgdocument** staat beschreven op welke manier we dat vormgeven.

We willen geïntegreerde opvang bieden en vinden het belangrijk dat alle peuters in principe in alle groepen en op alle dagen welkom zijn en een VE-aanbod ontvangen. Daarom bieden we gedurende 40 schoolweken op alle ochtenden 5.5 uur VE waarbij we voldoen aan de VE-kwaliteitseisen.

Op onze verticale groepen bieden wij het tijdsblok VE aan van 07.30 tot 13.00 uur;

Op onze peutergroepen bieden wij het tijdsblok VE aan van 07.30 tot 13.00 uur.

Omdat we een grotere locatie zijn met een relatief groter aantal doelgroep peuters creëren we een aparte groep voor halve dagopvang die 40 weken geopend is. In deze groepen kunnen we maximaal 16 kinderen opvangen met 2 pedagogisch professionals. Ook niet doelgroep peuters zijn zeker welkom in deze groepen.

Op basis van subsidieafspraken met de gemeente Tilburg bieden wij aan doelgroepeuters¹ 3 ochtenden van 5.5 uur VE gedurende 40 schoolweken (vakantieweken uitgezonderd). Dit betekent een aanbod van tenminste 960 uur VE aan doelgroepeuters in de leeftijd van 2.5 tot 4 jaar. We willen ook ouders van doelgroepeuters maximale keuzevrijheid en flexibiliteit aanbieden qua dagdelen. Daarom wordt in overleg met de ouders van doelgroep peuters besloten welke 3 ochtenden hun peuter het VE aanbod krijgt.

Voor de voorschoolse educatie gebruiken we een programma waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Op onze locatie zijn we overgestapt van *Uk & Puk* naar Startblokken. Voor onze specifieke werkwijze verwijzen we naar ons borgdocument VE.

---

¹ Doelgroepeuters: deze kinderen hebben op grond van een indicatie van de GGD recht op voor- en vroegschoolse educatie. Voor- en vroegschoolse educatie ondersteunt een optimale start op de basisschool.

Naast doelgerichte activiteiten, afgestemd op de interesses en behoeften van de kinderen is er gedurende de hele dag veel aandacht voor ontwikkelingskansen. Dit is terug te zien tijdens bijvoorbeeld de tafelmomenten, de pedagogisch professional voert gesprekjes met de kinderen en heeft een actieve rol in het praten en uitleggen. Andere momenten waarop wij bewust bezig zijn met de taalontwikkeling is tijdens voorlezen, liedjes en versjes. Tijdens spel en vaste momenten in het dagritme is er ruimte voor intensief contact (sociaal emotioneel), gerichte aandacht voor motoriek (bv. zelf helpen met uit- en aankleden bij verschonen) en rekenontwikkeling (bv. fruit tellen, materiaal sorteren bij het opruimen). Op deze manier stimuleren we de brede ontwikkeling, de kinderen krijgen zo een goede start op de basisschool.

Bijvoorbeeld

Als het tijd is om te lunchen, dekken we samen met de kinderen de tafel. Er wordt samen bekeken wat er op de tafel moet staan om boterhammen te kunnen eten.

We gaan samen op ontdekkingsreis, de pedagogisch professional laat de kinderen nadenken over wat er op tafel komt om te kunnen eten.

"Boter voor op de boterham, een mandje voor het brood, waar hebben we trek in? Lekker en ook gezond? Staat alles in de koelkast? Waar staan de bordjes ook alweer en hoeveel kinderen hebben we? Hebben we dan genoeg bekers? Mogen alle kinderen alles eten en drinken?"

We werken in dit voorbeeld aan de ontluikende gecijferdheid, de spraak-taalontwikkeling en de sociaal emotionele ontwikkeling.

Na het fruit eten wassen de kinderen hun handen aan de wastafel. De kinderen die zindelijk zijn gaan zelfstandig naar het toilet en krijgen hulp indien nodig. De kinderen die nog aan het oefenen zijn krijgen wat meer begeleiding met het toiletbezoek.

We gebruiken deze momenten om de zelfstandigheid van de kinderen te stimuleren en houden rekening met de autonomie van de kinderen. We stimuleren de kinderen om zindelijk te worden en leren ze dat je soms op je beurt moet wachten en hoe je nu precies je handen wast. Dit vraagt iets van de cognitieve ontwikkeling van een kind: *"...hoe doe je dat en in welke volgorde...?"*. Maar ook van de fijne motoriek: verfijnde bewegingen om naar het toilet te kunnen en handen te wassen. De sociaal-emotionele ontwikkeling komt ook aanbod, het kind is trots op eigen prestaties en laat dat zien en krijgt steeds meer controle over zichzelf.

Ouderinformatie

Wij informeren ouders schriftelijk; via de ouderapp, de website, digitale nieuwsbrieven en de informatieborden. Mondeling informeren we via de oudercommissie en via diverse oudercontacten zoals bij rondleidingen en in het kennismakingsgesprek, bij de breng- en ophaalmomenten en in de individuele kindbesprekingen. Indien nodig kan er altijd een extra gesprek worden georganiseerd.

Voor meer informatie verwijzen we ouders naar de voetnoot op onze website: [Kinderdagopvang Vuurvogel Tilburg | Kinderstad \(bijkinderstad.nl\)](#)

Gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kind-ratio

Wij houden ons aan de wettelijke kwaliteitseisen voor het aantal pedagogisch professionals op de groep in verhouding tot het aantal kinderen. Dit is de *beroepskracht-kind-ratio*, afgekort BKR.

De wet biedt onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid om minder pedagogisch professionals in te zetten dan volgens de BKR is bepaald. Tot maximaal 50% van de benodigde personeelsinzet per opvangdag. Dit is: *gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kind-ratio* (BKR).

We kijken op onze peutergroepen en verticale groepen gedurende 40 (school)weken niet af van de BKR op de ochtenden van ons VE-aanbod.

Ouders ontvangen hier informatie over tijdens het intakegesprek.

Dagopvang 0- tot 4-jarigen

Omdat we van 07.30 tot 18.30 uur geopend zijn biedt de Wet Kinderopvang ons de mogelijkheid om maximaal 3 uur per dag minder pedagogisch professionals in te zetten dan volgens de BKR is bepaald.

Wij maken op onze locatie gebruik van deze mogelijkheid zodat er ruimte is voor pauzes van maximaal 1 uur van onze medewerkers. Waarbij maximaal 50% minder pedagogisch professionals op de groepen werken. Die pauzetijden vallen vaak samen met de slaaptijden van meerdere kinderen op ons kinderdagverblijf. En de rusttijden van de dreumesen en peuters. We passen het dagprogramma op die momenten aan en zorgen voor rust in de groep.

Niet alle kinderen worden op dezelfde tijd gebracht of opgehaald. Daarom kunnen wij bij de start en de afronding van de dag maximaal een half uur met maximaal 50% minder pedagogisch professionals op de groepen werken. De groepen werken op deze momenten altijd intensief samen en de pedagogisch professionals hebben extra oog voor elkaar.

Om op een verantwoorde wijze gelegitimeerd af te kunnen wijken van de BKR kunnen we groepen samenvoegen en zijn er altijd pedagogisch professionals op de samengevoegde groep. We zorgen voor een activiteitenaanbod waarbij de pedagogisch professional voor alle kinderen bereikbaar is en gezien kan worden. Dit doen we bijvoorbeeld door spel aan tafel aan te bieden of in bepaalde speelplekken.

We evalueren het gelegitimeerd afwijken van de BKR tenminste jaarlijks.
In de bijlagen hebben wij ons standaard rooster opgenomen met diensten en pauzetijden.

Peuteropvang ochtenden voor 2-4 jarigen

We wijken op onze peuteropvang niet af van de BKR. Deze peuteropvang groepen zijn 40 weken 5.5 uur geopend op de ochtenden: 07.30u – 13.00u

In de bijlagen hebben wij ons standaard rooster opgenomen met diensten en pauzetijden.

Naschoolse opvang 4- tot 13-jarigen

Onze naschoolse opvang is van einde schooldag tot 19.00 uur geopend. De Wet Kinderopvang biedt ons de mogelijkheid om maximaal een half uur per opvangmiddag minder pedagogisch professionals in te zetten dan volgens de BKR is bepaald.

Wij maken op onze locatie gebruik van deze mogelijkheid zodat er ruimte is voor pauzes van onze medewerkers. Niet alle kinderen worden op dezelfde tijd gebracht of opgehaald. Daarom kunnen wij bij de start en de afronding van de dag met minder pedagogisch professionals op de groepen werken. De groepen werken op deze momenten altijd intensief samen en de pedagogisch professionals hebben extra oog voor elkaar. Kinderen kunnen op die momenten ook samen in 1 groepsruimte worden opgevangen.

Er zijn altijd pedagogisch professionals op de groep met de kinderen. We zorgen voor een activiteitenaanbod waarbij de pedagogisch professional voor alle kinderen bereikbaar is en gezien kan worden. Die doen we bijvoorbeeld door spel aan tafel of in bepaalde speelplekken aan te bieden of door samen te werken met een andere groep.

Tijdens schoolvakanties, studiedagen van school bieden wij hele dagen opvang. De wet geeft dan de mogelijkheid om maximaal 3 uur per dag minder pedagogisch professionals in te zetten dan volgens de BKR is bepaald. Conform de regeling voor kinderdagopvang.

We evalueren het gelegitimeerd afwijken van de BKR tenminste jaarlijks.

In de bijlagen hebben wij ons standaard rooster opgenomen met diensten en pauzetijden.

Ondersteuning in het geval van calamiteiten.

Wanneer er één pedagogisch professional op de locatie aan het werk is, **conform de beroepskracht-kind-ratio (BKR)**, is er altijd een achterwacht bereikbaar is en binnen 15 minuten aanwezig op de locatie om te ondersteunen bij calamiteiten. Hoe we dit geregeld hebben staat in ons beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Wanneer, bij aanvang of afronding van de dag en in de pauzes, één pedagogisch professional op de locatie werkt, in afwijking van de BKR, is er altijd ten minste één andere volwassene in het pand aanwezig om te ondersteuning bij calamiteiten. Hoe we dit geregeld hebben staat in ons beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Het beveiligingsbedrijf ABO kan, bij hoge uitzondering, een aanvullende achterwachtfunctie voor alle locaties **in Tilburg** vervullen tussen 7.00 uur en 8.00 uur 's morgens en 17.00 uur en 19.00 uur 's avonds. Zij zijn binnen 15 minuten ter plaatse.

Vierogenprincipe

Op ons dagverblijf voor 0- tot 4-jarigen zorgen we ervoor dat er altijd een tweede volwassene mee kan kijken of luisteren met een pedagogisch professional/ pedagogisch didactisch specialist als deze alleen op de groep werkt of alleen met een kind of een groepje kinderen is. Hoe we dit concreet doen is uitgewerkt in ons beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Ondersteuning door volwassenen, naast de vaste pedagogisch professionals

Op onze locatie werken de volgende volwassenen:

De directeur:

Stuurt het team aan en is regelmatig op de groepen aanwezig om te coachen en te ondersteunen bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen en het versterken van de pedagogische praktijk, het werken met het kind-volgsysteem (KIJK!) en de overdracht voor 4-jarigen. Ondersteunt zo nodig bij oudergesprekken en heeft een centrale rol in gesprekken met ouders over opvallend gedrag of zorg om ontwikkeling van een kind. Is pedagogisch bevoegd om op de groep te werken en plant zichzelf regelmatig in het rooster of valt indien nodig in.

Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach

De coach is een HBO-pedagogiek geschoolde medewerker die op VE-kinderdagverblijven de pedagogisch professionals op groepsniveau onder andere coacht en ondersteunt bij het werken met het VE-programma en het kind-volgsysteem (KIJK!), het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen en het versterken van de pedagogische praktijk.

Stagiaires / pedagogisch professionals in opleiding:

Op onze locatie wordt regelmatig stage gelopen of zijn er pedagogisch professionals i.o. Zij volgen diverse opleidingen zoals HBO Sociaal Pedagogisch Werk, HBO Pedagogiek, PABO of MBO-opleiding voor pedagogisch professional. Gedurende hun opleiding kunnen we besluiten om stagiaires een arbeidsovereenkomst te geven om tijdens schoolvakanties of bij calamiteiten in te vallen. De CAO is hierin leidend. Stagiaires zijn gekoppeld aan een vaste groep om de stabiliteit en duidelijkheid voor de kinderen en ouders te kunnen waarborgen. Iedere stagiaire krijgt een collega pedagogisch professional als mentor aangewezen die hem/haar begeleidt in de dagelijkse zorg op de groep.

Stagiaires draaien zoveel mogelijk mee in het dagprogramma van de groep. Zij begeleiden de kinderen tijdens het vrije spel, assisteren en begeleiden bij activiteiten en helpen mee bij diverse huishoudelijke taken. Op de dagopvang kunnen stagiaires ook zorgtaken verrichten (voeden, verschonen, naar bed brengen en uit bed halen), maar dit doen zij nooit alleen, maar samen met een vaste pedagogisch professional. Onder toezicht van de mentor of een andere pedagogisch professional kan hij/zij diverse opdrachten uitvoeren die voor de opleiding noodzakelijk zijn.

Vrijwilligers:

Het werken met vrijwilligers is een van de mogelijkheden om de pedagogisch professionals op bepaalde momenten te ondersteunen. Wij vinden het voor kinderen een verrijking om bij ons ook andere mensen te ontmoeten, naast de vaste pedagogisch professionals. Divers naar geslacht, leeftijd, opleiding en beroepservaring. Zij ondersteunen waar ze kunnen en in overleg met de PM-er bij diverse huishoudelijke taken, verzorging van de kinderen, begeleiden de kinderen tijdens vrij spel of assisteren bij de voorbereiding en uitvoering van activiteiten. Of doen een spelactiviteit waarin zij zelf gespecialiseerd zijn, bijv. dans, muziek of vertelkunst. Alle werkzaamheden worden altijd uitgevoerd in de nabijheid van een pedagogisch professional. Zij blijft de verantwoordelijkheid houden over de dagelijkse werkzaamheden.

De pedagogisch professionals op de groep zijn het aanspreekpunt voor de vrijwilliger en zijn verantwoordelijk voor de zorg, het dagprogramma en de dagelijkse werkzaamheden. Indien nodig of gewenst is een pedagogisch professional een vast aanspreekpunt en mentor voor de vrijwilliger.

Huishoudelijk medewerker met als belangrijkste taken:

Zij helpt ons bij de dagelijkse klusjes als de was doen, boodschappen opruimen/verdelen, poetsen van het spelmateriaal en de groep.

Tuinman met als belangrijkste taak:

Onze tuinmannen zijn van bedrijf Kolsters en komen voor regelmatig onderhoud van onze tuin. Ze komen op verschillende dagen/tijdens van de week.

Vast onderhoudspersoneel:

We hebben vast onderhoud personeel die regelmatig langs komen op locatie om zaken te repareren. Deze personen zijn vanuit verschillende bedrijven, maar ook vanuit ons SBK.

Leerkrachten van de basisschool:

Leerkrachten vanuit de onderbouw komen bij ons op de groepen mee kijken of andersom.

Workshopbegeleiders:

Tijdens activiteiten, binnen maar ook buiten kunnen wij mensen vragen een workshop te verzorgen aan de kinderen die een leuke extra bijdragen leveren aan de ontwikkeling van de kinderen.

Bijlagen vaste personeelsroosters

KDV: Onze reguliere personeelsdiensten en reguliere pauzetijden zijn

Kinderdagverblijf

KDV: Onze reguliere personeelsdiensten en reguliere pauzetijden zijn:

Pauze 1: 13:00-14:00 uur

Pauze 2: 14:00-15:00 uur

Groep 1 Huismus

	Rooster	Pauze
Pedagogisch professional 1	7.30 uur-17.00 uur	13.00 uur-14.00 uur
Pedagogisch professional 2	9.00 uur-18.30 uur	14.00 uur-15.00 uur

Groep 2 Ooievaar

	Rooster	Pauze
Pedagogisch professional 1	7.30 uur-17.00 uur	13.00 uur-14.00 uur
Pedagogisch professional 2	9.00 uur-18.30 uur	14.00 uur-15.00 uur

Groep 3 Babbelaar

	Rooster	Pauze
Pedagogisch professional 1	7.30 uur-17.00 uur	13.00 uur-14.00 uur
Pedagogisch professional 2	9.00 uur-18.30 uur	14.00 uur-15.00 uur

Groep 4 Kwikstaart

	Rooster	Pauze
Pedagogisch professional 1	7.30 uur-17.00 uur	13.00 uur-14.00 uur
Pedagogisch professional 2	9.00 uur-18.30 uur	14.00 uur-15.00 uur

Peuteropvang gedurende de ochtenden

Groep 1 Boomklever

	Rooster	Pauze
Pedagogisch professional 1	7.30 uur-13.00 uur	geen
Pedagogisch professional 2	7.30 uur-13.00 uur	geen

BSO: Onze reguliere personeelsdiensten en reguliere pauzetijden zijn

BSO: Onze reguliere personeelsdiensten en reguliere pauzetijden zijn:

Geen pauze tijdens de "normale" schoolweken.

In de vakanties:

Pauze 1: 13:00-14:00 uur

Pauze 2: 14:00-15:00 uur

Wordt er op een dag met 3 pedagogisch professionals gedraaid dan heeft iedereen 3 kwartier pauze.

Reguliere middagen

Groep BSO 1

Reguliere middagen Maandag, dinsdag en donderdag		
	Rooster	Pauze
Voorschoolse opvang pp 1	07.30 uur – 08.30 uur	geen
Pedagogisch professional 1	14.15 uur-17.00 uur	geen
Pedagogisch professional 2	14.30 uur-19.00 uur	geen

Reguliere middagen Woensdag en vrijdag		
	Rooster	Pauze
Voorschoolse opvang pp 1	07.30 uur – 08.30 uur	geen
Pedagogisch professional 1	12.00/14.15 uur-19.00 uur	Geen (als PP start om 12:00 uur, een half uur pauze)

Groep BSO 2

Reguliere middagen Maandag, dinsdag en donderdag		
	Rooster	Pauze
Pedagogisch professional 1	14.15 uur-17.30 uur	geen
Pedagogisch professional 2	14.30 uur-18.00 uur	geen

Reguliere middagen Woensdag en vrijdag		
	Rooster	Pauze
Pedagogisch professional 2	13.00/14.30 uur-19.00 uur	Geen (als PP start om 12:00 uur, een half uur pauze)

Vakantie en studiedagen hele dagopvang

Groep BSO 1

	Rooster	Pauze
Pedagogisch professional 1	7.30 uur-17.00 uur	13.00 uur-14.00 uur
Pedagogisch professional 2 ½ dag	8.30 uur -13.00 uur	geen
Pedagogisch professional 2 ½ dag	13.00 uur-19.00 uur	14:00 uur – 14:30 uur

OF

Groep BSO 1

	Rooster	Pauze
Pedagogisch professional 1	7.30 uur-17.00 uur	13.00 uur-14.00 uur
Pedagogisch professional 2	9.00 uur -19.00 uur	14.00-15.00 uur

Groep BSO 2

	Rooster	Pauze
Pedagogisch professional 1	7.30 uur-17.00 uur	13.00 uur-14.00 uur
Pedagogisch professional 2 ½ dag	8.30 uur -13.00 uur	geen
Pedagogisch professional 2 ½ dag	13.00 uur-19.00 uur	14:00 uur – 14:30 uur

OF

Groep BSO 2

	Rooster	Pauze
Pedagogisch professional 1	7.30 uur-17.00 uur	13.00 uur-14.00 uur
Pedagogisch professional 2	9.00 uur -19.00 uur	14.00-15.00 uur